

20. Gennemgribende renovering af Søfartsmonumentet - Langelinje (2007-41401)

Der er rejst midler til og indhentet tilbud på en gennemgribende renovering af Søfartsmonumentet, som i mange årtier har været i forfald.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøudvalget indstiller over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

1. at der gives en anlægsbevilling som en indtægts- og udgiftsbevilling på 4.750.000 kr. på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3 til en gennemgribende renovering af Søfartsmonumentet i 2009. Anlægsbevillingen ønskes frigivet med 600.000 kr. i 2009 og 4.150.000 kr. i 2010
2. at erstatning på 2,4 mio. kr. for tyveri af skulpturen ”Fire åbne rektangler” anvendes til renoveringen af Søfartsmonumentet

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget,

at Økonomiudvalget oversender sagen til Borgerrepræsentationen med følgende erklæring:

Økonomiudvalget bemærker, at der i 1. at-punkt er tale om en tillægsbevilling, som har effekt i både 2009 og 2010. Derfor erstattes 1. at-punkt med følgende to nye at-punkter:

1. at der gives en tillægsbevilling udformet som en indtægts- og en udgiftsbevilling på hver 4,75 mio. kr. til Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3, fordelt med 0,6 mio. kr. i 2009 og 4,15 mio. kr. i 2010. De bevillingsmæssige ændringer for 2010 indarbejdes i udvalgets budgetrammer.
2. at der gives en anlægsbevilling til en gennemgribende renovering af Søfartsmonumentet på i alt 4,75 mio. kr. til Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3, fordelt med 0,6 mio. kr. i 2009 og 4,15 mio. kr. i 2010, anlægsbevillingen er finansieret af tillægsbevillingen i 1. at-punkt.

Det oprindelige 2. at punkt bliver herefter 3. at punkt.

Eventuelle merudgifter som følge af sagen afholdes inden for Teknik- og Miljøudvalgets budgetramme.

Problemstilling

Søfartsmonumentet blev opstillet i 1928 ved Langelinies lystbådehavn til minde om de omkomne søfolk i den civile handelsflåde under 1. Verdenskrig. Det blev givet af (Dansk Dampskibsrederiforening, i dag Danmarks Rederiforening). Københavns Kommune har siden da haft vedligeholdelsesforpligtigelsen.

Allerede få årtier efter opstillingen begyndte reliefferne udført i faksekalksten at forvitte. Monumentets reliefdele er i dag stærkt forfaldne, men forvaltningen har ikke tidligere haft økonomiske muligheder for at renovere monumentet. Forvaltningen har dog for egne midler iværksat en rekonstruktion af manglende partier efterfulgt af en afformning af reliefdelene og bekostet en

prøvehugning af en af reliefblokkene i tyrkisk travertin.

Forvaltningen har nu via fundraising tilvejebragt ca. 2/3 af omkostningerne til reoveringen. Ved at supplere med en erstatning fra tyveriet af skulpturen ”Fire åbne rektangler” i 2005 er det muligt at finansiere en hårdt tiltrængt reovering af Søfartsmonumentet.

Selve stenhuggerarbejdet forventes at ville tage ca. to år, men nogle af midlerne skal allerede nu anvendes til indkøb af sten. Ud over selve nyhugningen af reliefferne indgår i projektet en reovering af hele bygværket for i fremtiden at undgå fugtskader.

Løsning

Den første prøvehugning er udført i tyrkisk travertin, der har en estimeret holdbarhed på mindst 100 år, og som ligger tæt op ad den oprindelige faksekalkstenen i såvel struktur som farve. I mellemtiden er der fundet en alternativ sten, en italiensk travertin, der i struktur, farve og pris kan konkurrere med den tyrkiske og har en holdbarhed på ca. 130 år.

I sommeren 2008 ansøgte 18 fonde og organisationer med maritim tilknytning, overvejende rederier, om støtte til projektets gennemførelse. Med tilsagn om støtte fra Den A.P. Møllerske Støttefond, JL-Fondet, Torm Fonden, og ØK's Almennyttige Fond var ca. 2/3 af økonomien sikret.

I februar 2005 blev George Rickeys skulptur ”Fire åbne rektangler” stjålet fra haveanlægget ved Bispebjerg Hospital. Da der ikke findes nogen model af det stjalne kunstværk, har det ikke været muligt at genskabe det. Et lignende værk af samme kunstner var til salg i et amerikansk galleri for et beløb svarende til 2,4 mio. kr. Et tilsvarende beløb blev derfor udbetalt i erstatning for det stjalne værk.

Økonomiudvalget vedtog i 1998 en Risiko- og Forsikringspolitik for Københavns Kommune, ifølge hvilken kommunen som overordnet princip er selvforsikret. Der er ifølge forsikringspolitikken intet til hinder for, at den ved tyveriet udløste erstatningssum anvendes til hjælp til Søfartsmonumentets nyhugning.

Ud over selve nyhugningen af relieffer og inskriptionspladerne med navnene på de forliste skibe og de omkomne besætningsmedlemmer er der i projektet indeholdt en reovering af bygværket således, at der undgås nedsivning af vand i hulrummet under monumentet og deraf følgende indefra kommende fugtskader på relieffet.

Økonomi

I det forberedende arbejde blev der af forvaltningens driftsmidler i årene 2002-03 anvendt godt 1,6 mio. kr. til rekonstruktion af de manglende partier og afformning af hele relieffet. Det samlede tilbud på en gennemgribende reovering lyder på 6.479.000 kr. Via fundraising er der rejst 4,75 mio. kr., og den udbetalte forsikringssum er derudover på 2,4 mio. kr. Midlerne ønskes afholdt på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3 (Andre fritidsfaciliteter).

Det skal nævnes, at der i budgetteringen er taget højde for en fondsmoms på 17,5 %, beløbende sig til 831.250 kr. De manglende 160.250 kr. vil kunne hentes på Teknik- og Miljøudvalgets årlige driftsbudget til vedligeholdelse af monumenterne hen over to år.

Videre proces

Såfremt indstillingen godkendes vil selve stenhuggerarbejdet blive udført efter gipsformene af et arbejds hold på op til seks mand henover ca. to år. Når dette arbejde er færdigt, vil det oprindelige relief blive afmonteret og de nyhuggede kvadre opsat omkring bygværkets kerne af mursten med betondæk. Forinden vil denne kerne blive fugtsikret bl.a. ved regulering af regnvandsafløb.

Hjalte Aaberg

Jon Pape

Oversigt over politisk behandling

Gennemgribende reovering af Søfartsmonumentet - Langelinie

Der er rejst midler til og indhentet tilbud på en gennemgribende reovering af Søfartsmonumentet, som i mange årtier har været i forfald.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget (TMU) overfor Økonomiudvalget (ØU) og Borgerrepræsentationen (BR) anbefaler,

1. at der gives en anlægsbevilling udformet som en indtægts- og udgiftsbevilling på hhv. 4.750.000 kr. og 6.318.750 kr. på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3 til en gennemgribende reovering af Søfartsmonumentet i 2009. Bevillingen ønskes frigivet med 3.000.000 kr. i 2009 og 3.318.750 kr. i 2010.
2. at erstatning på 2,4 mio. kr. for tyveri af skulpturen ”Fire åbne rektangler” anvendes til reoveringen af Søfartsmonumentet

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i mødet den 19. august 2009

Klaus Bondam (B) stillede ændringsforslag om, at 1. at-punkt ændres fra:

"1. at der gives en anlægsbevilling udformet som en indtægts- og udgiftsbevilling på hhv. 4.750.000 kr. og 6.318.750 kr. på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3 til en gennemgribende reovering af Søfartsmonumentet i 2009. Bevillingen ønskes frigivet med 3.000.000 kr. i 2009 og 3.318.750 kr. i 2010."

til:

"1. at der gives en anlægsbevilling som en indtægts- og udgiftsbevilling på 4.750.000 kr. på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling, Ordinær anlæg, funktion 0.32.35.3 til en gennemgribende reovering af Søfartsmonumentet i 2009. Anlægsbevillingen ønskes frigivet med 600.000 kr. i 2009 og 4.150.000 kr. i 2010."

Ændringsforslaget blev godkendt.

Indstillingen blev anbefalet.

bilag

[1. fotografi af Søfartsmonumentet](#)

[2. kort med placering af Søfartsmonumentet](#)

